

สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี
วันที่ 23 กรกฎาคม 2567
ประเด็นกระทรวงการคลังและเศรษฐกิจ
สำนักงานคลังจังหวัดหนองบัวลำภู

วันนี้ (23 กรกฎาคม 2567) เวลา 10.00 น. นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะรัฐมนตรี ณ ห้องประชุม 501 ตึกบัญชาการ 1 ทำเนียบรัฐบาล ซึ่งสรุปสาระสำคัญดังนี้

กฎหมาย

1. เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดกรณีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบดังนี้

1. เห็นชอบร่างกฎกระทรวงกำหนดกรณีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ดำเนินการต่อไปได้

2. ให้กระทรวงการคลังรับความเห็นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงคมนาคมไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

ทั้งนี้ ร่างกฎกระทรวงที่กระทรวงการคลังเสนอ คณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติอนุมัติหลักการ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้ว เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงกำหนดกรณีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุโดยวิธีเฉพาะเจาะจง พ.ศ. 2561 เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุโดยวิธีเฉพาะเจาะจง กรณีการจัดซื้อจัดจ้างจากรัฐวิสาหกิจ หรือนิติบุคคลในเครือของหน่วยงานของรัฐเดียวกัน โดยเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นของหน่วยงานของรัฐ ในรัฐวิสาหกิจหรือบริษัทที่เป็นนิติบุคคลในเครือของหน่วยงานของรัฐเดียวกัน จากเดิม “ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของทุนทั้งหมด” เป็น “ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของทุนทั้งหมด” เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ จากรัฐวิสาหกิจหรือบริษัทที่เป็นนิติบุคคลในเครือของหน่วยงานเดียวกันมีความโปร่งใสมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันปรากฏว่ามีรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐบางแห่งไปจัดตั้งหรือไปถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจหรือนิติบุคคลต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ให้มีการกีดกันเพื่อรองรับการดำเนินการในภารกิจหรือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่เป็นผู้จัดตั้งหรือไปเป็นผู้ถือหุ้นนั้นโดยตรง แล้วเลือกจัดซื้อจัดจ้างกับบริษัทที่จัดตั้งขึ้นหรือถือหุ้นอยู่โดยใช้วิธีเฉพาะเจาะจง ตามข้อ 2 (4) (ก) ของกฎกระทรวงกำหนดกรณีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุโดยวิธีเฉพาะเจาะจง พ.ศ. 2561 เพื่อที่จะไม่ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป หรือวิธีการคัดเลือก ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 โดยมีเจตนาเพื่อใช้ช่องว่างของการถือหุ้นนิติบุคคลในเครือเพื่อหลีกเลี่ยงการเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกับผู้ประกอบการอื่น โดยเมื่อแก้ไขกฎหมายโดยเพิ่มอัตราร้อยละการถือหุ้นแล้วจะช่วยลดการใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงกับรัฐวิสาหกิจที่ถือหุ้นอยู่หรือกับนิติบุคคลที่เป็นบริษัทในเครือ (จากเดิมถือหุ้นร้อยละ 25 ของทุนทั้งหมดก็สามารถจ้างรัฐวิสาหกิจหรือบริษัทในเครือด้วยวิธีการเฉพาะเจาะจงได้ ซึ่งเมื่อแก้ไขกฎหมายแล้วจะไม่สามารถจ้างรัฐวิสาหกิจหรือบริษัทเดิมด้วยวิธีการเฉพาะเจาะจงได้อีก ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปหรือวิธีคัดเลือก อันจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการภายนอกเข้าแข่งขันได้ด้วย) ประกอบกับคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐเห็นชอบด้วยแล้ว

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นชอบด้วยในหลักการ โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีความเห็นเพิ่มเติมว่าควรนำนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ในพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 มาปรับใช้กับร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ ซึ่งจะช่วยสร้างความชัดเจน และยากต่อการใช้ช่องว่างของกฎหมายเพื่อเอื้อต่อการทุจริต และเห็นควรกำหนดรูปแบบ หลักเกณฑ์ และกระบวนการต่าง ๆ เพื่อรับรองสิทธิของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้วย และกระทรวงคมนาคมมีข้อสังเกตว่าควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา

ที่ชัดเจนว่ารัฐวิสาหกิจหรือนิติบุคคลในเครือหน่วยงานของรัฐเดียวกันแห่งใด ที่สามารถดำเนินการกิจหรือกิจกรรมได้เพียงแห่งเดียว หรือเป็นกิจกรรมที่ผู้ประกอบการรายอื่น สามารถดำเนินการได้ในลักษณะทั่ว ๆ ไป ซึ่งสามารถใช้วิธีการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) หรือวิธีคัดเลือกได้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม

ข้อเท็จจริงและสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวง

กค. พิจารณาแล้วยืนยันให้ดำเนินการร่างกฎกระทรวงดังกล่าวที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้วต่อไป โดยร่างกฎกระทรวงมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้เพิ่มการถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนในรัฐวิสาหกิจหรือนิติบุคคลตามข้อ 2 (4) (ก) จากเดิม “ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของทุนทั้งหมด” เป็น “ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของทุนทั้งหมด”

เงื่อนไขเดิม	เงื่อนไขใหม่
(ก) รัฐวิสาหกิจหรือนิติบุคคลที่มีหน่วยงานของรัฐถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนรวมอยู่ด้วยในรัฐวิสาหกิจหรือนิติบุคคลนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของทุนทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของทุนทั้งหมดและเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่สุด	(ก) รัฐวิสาหกิจหรือนิติบุคคลที่มีหน่วยงานของรัฐถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนรวมอยู่ด้วยในรัฐวิสาหกิจหรือนิติบุคคลนั้นไม่น้อยกว่า <u>ร้อยละ 50</u> ของทุนทั้งหมด

ที่มา : <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/86194>

จัดทำโดย สำนักงานคลังจังหวัดหนองบัวลำภู